

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/103/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200747
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašťová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8421200747.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Luciou Bašťovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, P. O. BOX 205, 811 07 Bratislava proti žalovanému: L. E., J.. XX.XX.XXXX, G. XXX XX Z. XXX o zaplatenie 6.354,11 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 5.879,72 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.879,72 od 21.02.2022 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86 %, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO:31 320 155 žalobou doručenu súdu dňa 21.04.2021 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 6.354,11 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 02.10.2018 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a. s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO:35 923 130 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a. s. Právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvorili dňa 10.03.2018 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX/XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému pôžičku vo výške 6.000,- eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 110,- eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 10.560,- eur. Do dňa podania žaloby uhradil žalovaný sumu 120,28 eur. Keďže porušil svoju povinnosť splácať riadne poskytnutú pôžičku, žalobca ho vyzval k úhrade dlžných splátok predžalobnou upomienkou zo dňa 26.07.2018 a poskytol mu dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní a zároveň ho upozornil na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Nakoľko žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil, tak dňa 19.09.2018 žalobca úver zosplatnil v súlade s čl. 14.2 zmluvných podmienok a žalovaného na to upozornil listom zo dňa 26.09.2018. Celkový dlh žalovaného predstavuje sumu 6.354,11 eur, z ktorej si žalobca uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou s bežnou dobou doručenia 5 dní. Ku dňu podania žaloby mal žalovaný podľa prehľadu splátok uhradiť sumu 6.474,39 eur, pričom uhradil iba sumu 120,28 eur. Zmluvnú pokutu ani náklady na vymáhanie pohľadávky si žalobca neuplatnil.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil a predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere Quatro pôžičky spolu so zmluvnými podmienkami a splátkovým kalendárom, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku zo dňa 26.07.2018 spolu s kópiu doručky, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.09.2018, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, obchodné podmienky na poskytovanie spotrebiteľských úverov, informácie finančného sprostredkovateľa k dojednávanejmu poisteniu a spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu.

4. Súd žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu vyzval na oznámenie, či berie podanú žalobu v časti úrokov a poplatkov späť v súlade s § 138 CSP, nakoľko po predbežnom právnom posúdení žaloby mal za to, že žaloba je v tejto časti zjavne nedôvodná, vzhľadom ku skutočnosti, že zmluva obsahuje nesprávny údaj o výške RPMN bez poistenia. Zároveň vyzval žalobcu na doplnenie rozhodujúcich skutočností a skutkových tvrdení za účelom preukázania skúmania bonity žalovaného pred uzavretím zmluvy.

5. Na výzvu súdu žalobca reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 09.06.2021, v ktorom vo vzťahu k bonite žalovaného uviedol, že občiansky preukaz mu nebol žiadnym spôsobom odcudzený a ako klient spĺňal štandardné riskové podmienky. Podpisom zmluvy prehlásil, že všetky nim uvedené údaje sú pravdivé a že mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Tieto vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy a boli riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a aj mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa preto javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy žalovanému znemožnili splácať poskytnutý úver. Ďalej je podľa žalobcu uvedená aj celková suma pôžičky správne, nakoľko poistenie nie je obligatórnou súčasťou úveru, ale je fakultatívnym nákladom, ktorý je uplatňovaný na základe požiadavky žalovaného. Výpočet hodnoty RPMN sa vzťahuje na poskytnutý úver, pričom poistenie nie je úverom. Táto skutočnosť je vyjadrená na zmluve slovami, že poistenie nie je povinné. Ako vyplýva z kalkulačky na výpočet RPMN, poistenie ani nie je obsiahnuté ako možnosť dodatočného nákladu. Vzhľadom k uvedenému trval na podanej žalobe v celom rozsahu.

6. Žalovanému bola žaloba s prílohami spolu s uznesením na vyjadrenie sa k žalobe doručená do vlastných rúk dňa 18.10.2021. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

7. Podaním doručeným súdu dňa 09.11.2021 právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a. s. navrhol zmenu sporových strán na strane žalobcu a žiadal, aby súd pripustil vstup spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. namiesto doterajšieho žalobcu, a to z dôvodu, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok bola pohľadávka doterajšieho žalobcu ako postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi, postúpená tejto spoločnosti ako postupníkovi. Súd uznesením zo dňa 23.11.2021 vyhovel návrhu žalobcu a pripustil zmenu strán sporu na strane žalobcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.01.2022.

8. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 25.02.2022, na ktoré sa nedostavil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili s tým, aby súd pojednával v ich neprítomnosti. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný napriek tomu, že mu bolo predvolanie včas doručené. Z adresy jeho trvalého pobytu sa vrátilo ako nevyzdvihnuté v odbernej lehote dňa 16.02.2022 a týmto dňom sa v zmysle ustanovenia § 116 ods. 3, § 106 ods. 1 písm. a) v spojení s § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku považovalo predvolanie na pojednávanie za doručené. Žalovaný neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o jeho odročenie nežiadal a k sporu sa nevyjadril. Nakoľko nebol podaný dôvodný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti strán sporu.

9. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby, vyjadrením žalobcu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ktoré tvoria súčasť spisu a vykonanie ktorých nebolo žalovaným namietané ani spochybnené a ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné, zistil nasledovný skutkový stav:

10. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere predloženej žalobcom súd zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 10.03.2018 písomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie

bezúčelového spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 6.000,- eur. Žalovaný mal tento úver podľa zmluvy splatiť 96 mesačnými splátkami vo výške 110,- eur splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci s prvou splátkou splatnou dňa 20.04.2018, pričom v zmluve je uvedené, že celková čiastka je 10.242,24 eur, celkové náklady spotrebiteľa 4.242,24 eur. Termín konečnej splatnosti bol 20.03.2026. Súčet žalovanému poskytnutej sumy 6.000,- eur a celkových nákladov spotrebiteľa 4.242,24 eur zodpovedá sume uvedenej ako celková čiastka, t. j. sume 10.242,24 eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 15,90 % s tým, že ide o sadzbu fixnú, ako RPMN je tam uvedené 15,90 % a priemerná hodnota RPMN 11,95 %. Zmluva bola podpísaná dňa 10.03.2018.

11. Vo formulári zmluvy je v úvodnej časti obsahujúcej údaje o klientovi uvedené, že pri uzavretí zmluvy klient predložil z dokladov len občiansky preukaz. Je tam uvedené, že je ženatý, nemá nezaopatrené deti ani žiadne vyživované osoby a že výška jeho vyživovacej povinnosti je 0,-eur a že jeho pracovné zaradenie je zamestnanec. V rámci údajov o jeho zamestnaní a finančnej situácii je uvedený názov zamestnávateľa F. J. N.. V.. Q., F.: XX XXX XXX a čistý príjem za posledné tri mesiace, a to: za posledný mesiac 576,- eur, za predposledný mesiac 498,- eur a za predpredposledný mesiac 370,- eur. Priemerný čistý mesačný príjem je uvedený vo výške 481,33 eur. Potom sú tam políčka pre vyplnenie údajov o výške mesačných finančných výdavkov (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) kde je uvedené 0,00 eur. Následne sú kolónky týkajúce sa príjmu z podnikania a tie sú prázdne.

12. Priamo z obsahu zmluvy nevyplýva, žeby od žalovaného bolo vyžadované dokladovanie jeho pomerov nejakými dokumentmi a dôkazmi, zmluva na žiadne takéto dokumenty neodkazuje ani ich nespomína. Časť formulára zmluvy výslovne obsahujúca kolónky pre vyznačenie predložených dokladov k príjmom a výdavkom je úplne prázdna. V zmluve sa uvádza len to (časť VIII. Vyhlásenie klienta) - že uzatvorením tejto zmluvy klient prehlasuje, že všetky vyššie uvedené údaje týkajúce sa klienta sú úplné a pravdivé... Klient berie na vedomie, že banka je oprávnená si overiť tieto údaje za účelom posúdenia schopnosti splácať úver a zistenia ďalších informácií, ktoré bude považovať v súvislosti so schválením tejto zmluvy za nevyhnutné. Zo žalobcom predloženej dokumentácie vyplýva, že v rámci príloh zmluvy boli obsiahnuté už len Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a Informácia o RPMN, Udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov, poistenie schopnosti splácať splátky úveru a Informácie o finančnom sprostredkovaní.

13. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo XXXXXXXX predloženého žalobcom súd zistil, že žalovaný uhradil sumu 120,28 eur, a to dňa 15.03.2018 v sume 10,28 eur a dňa 26.04.2018 v sume 110,- eur. Žiadne ďalšie splátky neuhradil. Dňa 19.09.2018 je zaznamenané zosplatnenie úveru vo výške 5.924,39 eur. Po zosplatnení úveru žalovaný žiadnu sumu neuhradil.

14. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.07.2018 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že na zmluve zo dňa 10.03.2018 eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 319,72 eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 05.09.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 05/2018, bude oprávnený úver zosplatniť. Podľa predloženej kópie doručky na čl. 12 rub spisu prevzal žalovaný predžalobnú výzvu dňa 02.08.2018. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.09.2018 pôvodný veriteľ žalovanému oznamoval, že jeho dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

15. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník znení účinnom ku dňu 10.03.2018 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 10.03.2018 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

19. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

20. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

22. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

23. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

24. Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z. z. vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje

získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

26. Medzi stranami sporu neboli žiadne pochybnosti a žalobca to ani nepopieral, že spor vznikol zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a žalovaným ako spotrebiteľom jeho úveru/pôžičky, t. j. že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť podľa predpisov upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Vzhľadom na povahu zmluvy a postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, nepochybne ide v tomto prípade o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Zo samotnej zmluvy, jej označenia a náležitosti je nepochybne, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, ktorého predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov právnym predchodcom žalobcu žalovanému, bez určenia účelu ich použitia, ktoré sa žalovaný zaviazal splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Strany sporu ani nič iné netvrdili.

27. Medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvy, čerpanie úveru vo výške 6.000,- eur a ani úhrada sumy 120,28 eur. Vyjadrenia žalobcu k bonite žalovaného na výzvu súdu mali iba všeobecný charakter, bez preukázania skúmania bonity žalovaného. V rámci predbežného právneho posúdenia súdom tak vzišla otázka splnenia zákonnej povinnosti stanovenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Medzi stranami sa tak stala sporná skutočnosť, či bol žalobca vôbec oprávnený poskytnúť žalovanému úver v takej výške vzhľadom k skúmaniu jeho bonity a teda k schopnosti tento úver splácať. Zásadnou a prioritnou otázkou pre rozhodnutie o posúdení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákona je hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže porušenie tejto povinnosti veriteľa má okrem samotnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší podstatný zákonný dôsledok, a to, že veriteľ v takom prípade nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd sa preto prioritne venoval preskúmaniu tejto otázky, keďže v prípade preukázania hrubého porušenia povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods.1 cit. zákona už nebude podstatné skúmať, či by sa nejednalo aj o prípad bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods.1 zákona.

28. Vychádzajúc z § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. je povinnosťou veriteľa pri posúdení úverovej schopnosti klienta brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie

zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/132/2020 z 11.03.2021).

29. K hodnoteniu bonity klienta sa vyjadril aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 23.09.2020 sp. zn. 2CoCsp/20/2020, podľa ktorého cit.: „Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.“

30. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

31. V prejednávanej spore vo vyjadrení na výzvu súdu žalobca uviedol iba to, že občiansky preukaz nebol žalovanému žiadnym spôsobom odcudzený a ako klient spíňal štandardné riskové podmienky. Podpisom zmluvy prehlásil, že všetky nim uvedené údaje sú pravdivé a že mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Tieto vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy a boli riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a aj mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa preto javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy žalovanému znemožnili splácať poskytnutý úver. Zo zmluvy o úvere však vyplýva, že právny predchodca žalobcu - banka vychádzal pri poskytovaní úveru iba z kópie občianskeho preukazu. Ďalšie doklady ako výpis z účtu, potvrdenie o príjme, potvrdenie o poberaní dôchodku, potvrdenie o daňovej povinnosti/kópia daňového priznania a potvrdenie o adrese neboli k úverovej zmluve doložené. Právny predchodca žalobcu tak nepožadoval od žalovaného predloženie dokumentov na preukázanie príjmov a výdavkov žalovaného, ale postačili mu iba osobné vyhlásenia žalovaného o jeho osobných, zárobkových a majetkových pomeroch, ktoré následne právny predchodca žalobcu uviedol v zmluve. Pritom v zmluve nie sú uvedené žiadne výdavky žalovaného. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať napr. potvrdením zamestnávateľa dlžníka o zdroji jeho príjmu, potvrdením o daňovej povinnosti a pod. Dôležitú úlohu zohráva aj povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

32. Vychádzajúc zo žalobcom „predložených dôkazov“ súd konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanému vysoký úver, pričom nepreukázal, žeby mal zistenú a preverenú výšku jeho príjmov a výdavkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaťažuje veriteľa (§ 7 ods.1 zákona 129/2010 Z. z.) a spotrebiteľ je povinný potrebné údaje veriteľovi poskytovať na žiadosť veriteľa (§ 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.). Z uvedeného vyplýva, že postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou zodpovedá jedine taký postup, kedy by veriteľ sám žiadal (vzhľadom na § 7 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z.) príslušné údaje o príjme a výdavkoch a tiež dôkazy na preukázanie, čo žalobca nepreukázal žeby urobil a z ním predložených dôkazov nevyplýva, že by tak bolo učinené. Žalobca nepreukázal ani prihliadnutie na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (viď aj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019).

33. Okresný súd Prešov v rámci skúmania bonity v spotrebiteľských sporoch uviedol, že skúmanie bonity potencionálneho dlžníka je najdôležitejšou predzmluvnou povinnosťou veriteľa a nestačí iba splnenie tejto povinnosti formálne, pohodlným získaním údajov cez rôzne registre od stola, ale veriteľ musí chtiac - nechtiac aktívne vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti (bližšie pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32 Csp/132/2020 zo dňa 11.03.2021). V priebehu konania žalobca riadne nepreukázal, že by jeho právny predchodca- banka s odbornou starostlivosťou zisťoval príjmy a celkovú zadlženosť žalovaného, a teda jeho schopnosť platiť poskytnutý úver. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou, keďže pri absencii dokladov, ktoré by riadne preukázali údaje o pomeroch žalovaného, mu aj napriek tomu poskytol úver.

34. Vzhľadom na to, že tvrdenia žalobcu o splnení povinnosti podľa §7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch boli v jeho vyjadrení uvedené len všeobecne, resp. vôbec, bolo jeho procesnou povinnosťou skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy podrobnejšie rozviesť. Túto procesnú povinnosť však žalobca nesplnil, keď pri opísaní rozhodujúcich skutočností nepredložil žiadne listinné dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Prostriedky procesného útoku žalobcu uvedené vo vyjadrení neboli dostatočným podkladom pre skonštatovanie splnenia povinnosti vyjadrenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. K nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa súd poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.10Csp/62/2019 zo dňa 20.02.2020, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020, rozsudok Krajského súdu prešov sp. zn. 19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020 a sp. zn. 3Co/153/2019 zo dňa 10.03.2020.

35. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné stanovenia dospel súd k záveru, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s dostatočnou odbornou starostlivosťou a hrubo svoje povinnosti porušil vo vzťahu k preukázaniu výdavkov žalovaným. V dôsledku hrubého porušenia ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. žalobca nemohol zosplatniť úver a súd ho zároveň posúdil za bezúročný a bez poplatkov. Predčasné zosplatnenie úveru je teda neplatným právnym úkonom bez akýchkoľvek účinkov, na čo súd prihliada ex offo, pričom žalovanému zostalo zachované právo splácania úveru v splátkach, z ktorých bol povinný platiť iba sumu pripadajúcu na istinu. Žalobca má tak nárok len na vrátenie úverovej istiny predstavujúcej rozdiel medzi reálne poskytnutou sumou žalovanému a reálne vykonanými úhradami žalovaným žalobcovi, t. j. rozdiel vo výške 5.879,72 eur (6.000,- eur - 120,28 eur). Súd preto žalobe v časti zaplatenia sumy 5.879,72 eur vyhovel a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

36. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

37. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

38. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

39. Žalobca požadoval zaplatenie úrokov z omeškania od 02.10.2018, teda od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti. Keďže súd posúdil predčasné zosplatenie úveru ako neplatný právny úkon, v dôsledku ktorého záväzok žalovaného nebol splatný v celom rozsahu, nepriznal žalobcovi úroky z omeškania od ním požadovaného dátumu do zaplatenia. Súd preto priznal úroky z omeškania z celej prisúdenej istiny až odo dňa nasledujúceho po zročnosti poslednej priznanej splátky, teda od 21.02.2022. Priznanie sankčných úrokov z jednotlivých splátok po 02.10.2018 by totiž bolo v rozpore s dispozičnou zásadou upravenou v § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Celkovo posúdenie omeškania žalovaného žalobcom a výpočet uplatneného úroku z omeškania tak boli zjavne nesprávne z dôvodu, že sa jednalo o bezúročný a bezpoplatkový úver, čo bráni vyhoveniu žalobe v tejto časti. Pre úplnosť súd uvádza, že zamietol žalobu v časti úroku z omeškania od 02.10.2018 do 20.02.2022 a v časti úroku z omeškania vzťahujúceho sa k sume zamietnutej istiny.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, keď pri ustálení pomeru úspechu a neúspechu treba vziať do úvahy, že žalobe bolo sčasti vyhovené. Žalobca bol úspešný v časti istiny 5.879,72 eur, čo predstavuje 93 % a žalovaný bol úspešný v časti istiny 474,39 eur, čo predstavuje 7 %. Po odčítaní úspechu žalobcu v rozsahu 93 % od úspechu žalovaného v rozsahu 7 %, súd v prevažnej miere úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 86 %. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.